

Besök i kök ger sund mat i magen

Foto: Ingrid Wall

Tom Nilsson på Trelleborgs Konferenscenter välkomnar besöket av Lillian Fagerhus och Margaretha Ringström. Att servera god och frisk mat till trelleborgarna är ett gemensamt intresse.

De kommer med sina termometrar, skarpa ögon och provtagningspåsar. Deras jobb är att se till att den mat som säljs och serveras i Trelleborgs affärer och restauranger uppfyller de krav som ställs på livsmedel. Runt 250 godkända livsmedelslokaler finns i kommunen, och alla får de regelbundet besök

av bland annat Lillian Fagerhus och Margaretha Ringström från kommunens miljöförvaltning. Så här i julbordstider gäller det att hålla koll på Ris a la Maltan och sillsalladen.

Sidorna 6-7

De brinner för brandkåren

Elva killar, en tjej. Så ser bemanningen ut i Trelleborgs ungdomsbrandkår som snart är tre år gammal. Redan har ungdomarna hunnit visa sina färdigheter i större sammanhang. Vid en stor internationell tävling i somras blev ungdomarna tvåa. Vårt Trelleborg har varit med en höstkulen måndagskväll när slanghantering stod på programmet.

Sidan 3

Boken kommer !

Sidan 4

Rebecca satsar på kulturen

Nu finns hon på plats i Parken – Rebecca Segerhagen har nyligen tillträtt jobbet som kultursekreterare i Trelleborg med uppgift att få ytterligare fart på kulturlivet i allmänhet och Parken i synnerhet.

Sidan 5

Kurs som ger kraft att orka

Sidan 8

Var bor Inge Öldpak?

Sidan 12

LEDAREN

Utblick inför år 2005

Efter årets budgetarbete kan man konstatera att de ekonomiska förutsättningarna för Trelleborgs kommuns verksamhet under 2004 och 2005 är mycket bättre än för många andra av landets kommuner. Just nu har 126 kommuner och elva lands-ting förluster på 10,2 miljarder kronor att återhämta. Enligt landets ekonomichefer kommer 40 procent av dem att misslyckas och inte få en ekonomi i balans. Självfallet kommer det under det kommande året att även i Trelleborg inträffa oväntade både positiva och negativa händelser för ekonomin, men redan nu kan man peka på ett antal faktorer som kommer att bli avgörande för utvecklingen.

Budgeten

Kommunens budget för 2005 prioriterar liksom tidigare år "välfärdstjänsterna"; d v s skola, vård och omsorg. Den är resultatmässigt starkare än tidigare år, + 29,2 miljoner kronor, vilket framförallt beror på att förvaltningarna kunnat inleda ett arbete med att bromsa kostnadsutvecklingen, men också på den satsning som regeringen gjort på kommunerna i årets budgetproposition. Tack vare förstärkningen via statsbidragen kan Trelleborgs kommun klara en större del av de närmsta årens investeringar – i huvudsak skolutbyggnader – utan att behöva låna, men får också en marginal om det blir en mindre gynnsam utveckling av den svenska ekonomin.

Konjunkturen och sysselsättningen

Även om den internationella konjunkturuppgången i dagsläget för Sveriges del verkar stabil, så manar det höga oljepriset och

kanske framförallt sysselsättningen till försiktighet.

Den svenska exporten, som svarar för hälften av landets bruttonationalprodukt, går mycket bra, men ger samtidigt inte tillräckligt med nya jobb. På arbetsmarknaden råder fortfarande lågkonjunktur.

Den öppna arbetslösheten i Trelleborg ligger för oktober månad på 3,5 % av befolkningen, lägre än genomsnittet för både riket och Skåne, men är ändå siffror som är för höga, speciellt bland ungdomar, invandrare och äldre. Det riktade sysselsättningsstödet till kommunerna och ett antal andra åtgärder i årets budgetproposition är avsedda att råd bot på den här situationen.

En av de viktigaste frågorna under år 2005 kommer därför bli om de här åtgärderna att verkligen omvandla den internationella konjunkturuppgången och det ekonomiskt ljusa läget för Sveriges ekonomi till nya jobb, kommer att lyckas och därmed förbättra sysselsättningen.

Minskad sjukfrånvaro

Årets budgetproposition innehåller också förslag med inriktning på att minska sjukfrånvaron. Alla arbetsgivare får ett utökat ansvar för arbetsmiljön och sjukskrivningarna, bl a får arbetsgivarna från och med den 1 januari 2005 ett medfinansieringsansvar på 15 % för sjukkostnaden för den anställda. Förändringen beräknas trots kompensation från staten innebära en nettokostnadsökning för kommunerna, om inte dagens sjukskrivningssituation förbättras.

För Trelleborgs kommun beräknas det förändrade ansvaret att kosta ca 3 miljoner kronor under 2005, om inte kommu-

Foto: Ingrid Wall

nens förvaltningar kan minska nuvarande sjukskrivningstal.

Eventuella merkostnader har inte beaktats i budgeten, varför kommunens arbete med olika åtgärder kring sjukfrånvaron kommer att få stor betydelse för utvecklingen under året.

Andra viktiga positiva faktorer

För år 2005 gäller också vikten av att befolkningstillväxten i kommunen fortsätter. Befolkningen i Trelleborg har i år redan ökat med 310 personer. Bakom ökningen ligger bl a att kommunen kunnat erbjuda bra belägna nya bostadsområden med en attraktiv natur och möjligheter till fritidsliv. En bra kommunal service med en centralort som genomgått stora förändringar under de senaste åren har också stor betydelse.

Den för hela kommunen så viktiga utvecklingen av Trelleborgs hamn har under de senaste åren uppvisat rekordsiffror, och med start under 2005 finns en planering för att ytterligare förstärka utvecklingen genom omfattande nya investeringar i hamnen och nya destinationer på kontinenten.

När det gäller Trelleborgs två viktiga infrastrukturprojekt, motorväg E6 Vellinge – Trelleborg och pågatågstrafik mellan Trelleborg och Malmö, så har det under 2004 äntligen getts ett miljötillstånd för motorvägsutbyggnaden, samtidigt som regeringen skyndat på planeringen av pågatågstrafiken genom att flytta fram denna till perioden 2007-2009. Under 2005 är det viktigt att de här samarbetsprojekten med Vägverket och Banverket kan bedrivas utan förseningar av planerade byggstartar.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att om de nämnda önskvärda faktorerna slår in under 2005, så kommer den kommunala verksamheten i Trelleborg att stå väl rustad för att uppfylla sina mål och uppgifter. I dagsläget tyder flera tecken på att så också kommer att bli fallet.

I vart fall kommer kommunen själv genom förutseende arbete och lämpliga åtgärder att försöka påverka utfallet i så stor utsträckning som möjligt.

En riktigt god helg önskas av

Rutger Persson
Kommundirektör

Budget med beredskap för framtiden

Större anslag från staten kombinerat med målmedvetet arbete i nämnder och styrelse gör att Trelleborgs budget för 2005 resultatmässigt är starkare än på flera år. Budgeten visar ett resultat på +29,2 miljoner kronor trots att de prioriterade områdena skola, vård och omsorg fått ytterligare resurser utöver tidigare ramar.

Detta betyder bland annat att Trelleborgs kommun själv kan finansiera framtida investeringar inom skolan i högre grad samtidigt som det finns en ekonomisk beredskap inför framtiden. Även

om den svenska ekonomin går bättre så råder det fortfarande lågkonjunktur på sysselsättningsidan. Det höga oljepriset är också ett bekymmer.

Oförändrade ramar

Arbetet med budgeten inför 2005 påbörjades i realiteten redan i våras och den ekonomiska utvecklingen såväl i Trelleborg som i landet i stort följs kontinuerligt. Utgångspunkten för förvaltningarna har varit oförändrade ekonomiska ramar. Det betyder att verksamheten under två år bedrivits med i princip oförändrade nettokostnadsramar. Dock

har nämnderna kompenserats för beslut i kommunfullmäktige.

Årets budgetproposition från regeringen innebar en satsning på kommuner och det generella statsbidragssystemet ger Trelleborgs kommun ytterligare cirka arton miljoner nästa år. Till detta kommer riktade statsbidrag till förskolan på cirka fyra miljoner och de så kallade Wärnerssonpengarna till skolan som utöver ramen ger ytterligare sju miljoner. Dessa pengar är öronmärkta för personalförstärkningar.

När kommunfullmäktigen den femtonde november behandlade årets förslag till budget så är det en budget väl i balans som läggs fram. Det budgeterade överskottet uppgår till totalt 58,9 miljoner kronor om man räknar in hamnen och den övriga taxefinansierade verksamheten inom

bland annat el och VA. Den rent skattefinansierade verksamheten uppvisar ett överskott på 29,2 miljoner.

Enligt budget för innevarande år uppgår resultatet till +5,9 miljoner med hamn, nät, VA och renhållning medan den skattefinansierade verksamheten uppvisade ett underskott på - 21,3 miljoner.

I budgetförslaget för 2005 får Vård- och Omsorg ytterligare elva miljoner, medan kulturen får nära två miljoner som skall användas för utveckling av Folkets Hus och Park samt till ökade bokanslag. Också Räddningsnämnden, Fastighetsnämnden och Tekniska nämnden får anslag utöver de ursprungliga ramarna.

Totalt uppgår verksamheter- nas nettokostnader till 1 322, 9

Vårt Trelleborg

Trelleborgs kommun
Algatan 13
231 83 Trelleborg
Telefon: 0410-73 30 00

E-post: trelleborgs.kommun@trelleborg.se
Hemsida: www.trelleborg.se

Vårt Trelleborg ges ut av Trelleborgs kommun fem gånger per år och distribueras till alla hushåll i Trelleborgs kommun.

Upplaga: 20 000 ex

Ansvarig utgivare:
Kommundirektör
Rutger Persson, 0410-73 31 11
rutger.persson@trelleborg.se

Redaktör:
Informationschef
Ingrid Wall, 0410-73 31 31

Grafik & layout:
Infomaster
Susanne Nilsson

Tryck:
Skånska Dagbladet tryckeriet

Internet:
Vårt Trelleborg kan även läsas på kommunens hemsida på adressen www.trelleborg.se/vt

Frågor:
Om du har frågor om innehållet eller inte har fått ditt exemplar av Vårt Trelleborg kontakta:
Tel: 0410-73 31 31
E-post: tidning@trelleborg.se

Allt innehåll i tidningen omfattas av gällande upphovsrättslagstiftning.

Ingrid Wall

Brinnande intresse bäddar för framtidens brandmän

– Skynda dig, dra i slangen, koppla på vattnet!

Uppmaningarna ekar mellan tegelväggarna på brandstationens gård. Det är en höstruggig måndagskväll och lamporna får larmklädernas reflexer att blänka. Kanske kan man på sina håll se att overaller, stövlar och hjälmar är stora nog att växa en bra bit i, men så är det också Trelleborgs ungdomsbrandkår som övar.

Det har gått snart tre år sedan Trelleborg i likhet med många andra kommuner fick sin egen juniorbrandkår. I januari 2002 samlades ett dussin unga killar och tjejer för att på riktigt få känna på brandmannayrket. Räddningsnämnden har flera syften bakom sin satsning, dels vill man sprida kunskap om brandskydd och dels underlätta framtida rekrytering. Ungdomsbrandkåren är också ett sätt att öppna yrket för kvinnor.

Knappt har klockan hunnit bli sex innan hela gänget är samlat i vagnhallen. Alla är klädda i blå overaller med emblem på bröstet och texten Räddningstjänsten Trelleborg på ryggen. Brandmästaren Thomas Kjellberg står redo att ta emot de tio killarna och den enda tjejen. Några har varit med sedan starten medan andra kommit till efterhand. Alla förenas de i ett brinnande intresse för att rädda människor och egendom.

I lektionssalen blir det en kort repetition av förra lektionen. Ivriga händer sträcks upp

i luften för att svara på frågan vilka dimensioner det finns på brandslangar. Annan nödvändig kunskap – som att veta vilket tryck vattnet har och hur man kopplar samman slangarna sitter också där den ska.

Placerade sig tvåa

I somras deltog de unga Trelleborgsbrandmännen i en stor internationell tävling i Norrköping. Trots att kåren i Trelleborg är så unga så lyckades juniorerna bärga hem ett andra pris. Momenten var både teoretiska och praktiska, och omfattade såväl sjukvård som brandbekämpning.

– Nu övar vi för att bli ännu bättre. Nästa gång vinner vi, säger Thomas Kjellberg och instruerar sina adepter att infinna sig på gården om fem minuter, iklädda full mundering, hjälm och handskar.

Andreas, Tim, Anton, Sebbe, Marie och alla de andra trängs framför skåpet där deras kläder hänger. Utrustningen har de fått ära av de ordinarie brandmännen, och det gör att ben och armar får vikas upp några gånger. Stövlarna står prydligt nerstopade i overallens byxben, och vant och snabbt klär de sig, redo att möta den röde hanen.

På kvällens program står övning med slangar. Brandbil 501 körs fram på gården och gänget gör sig redo. I två lag ska de tävla mot varandra. Rätt slangar ska kopplas till såväl bil som grenrör, dras upp från gården, upp på andra våningen i övningshusets mörker och fram till en lucka.

Genom denna ska en plåtspann, belägen i andra delen av gårdsplanen, sprutas ner. När det är klart ska all slang ner igen, kopplas loss, rullas samman och återställas.

Klockan tickar medan killarna metodiskt och effektivt sköter sitt jobb. Alla vet vad de ska göra, och när ordern i kommunikationsradion kommer: Vatten på! så dröjer det inte länge innan spannen träffas av det sprutande vattnet.

Marie Olsson, enda tjejen i gruppen, tar tiden. Att vara ensam flicka bekymrar henne inte ett dugg, hon trivs i gänget där åldrarna varierar från tretton och upp till arton. Mattias Borgström fyller snart arton och då faller han för åldersstrecktet, men han kommer att finnas med i framtiden också, som instruktör.

Klara regler

– Vi har skrivit kompiskontrakt med varandra, berättar Thomas. Det innebär bland annat att alla lovar att använda sig av ett vårdat språk och vara ett föredöme för andra. Det fungerar väldigt bra, alla hjälps åt och gör sitt bästa.

Snart är det dags för nästa gång att göra om samma sak. Det märks att det inte är första gången, övning ger färdighet. För några veckor sedan fick de utbildning i hjärt- och lungräddning, och i kursplanen finns också annan sjukvård. Varannan vecka träffas ungdomsbrandkåren för att lära och öva, teori blandat med praktik.

Den här kvällen är lite speciell eftersom räddningschefen Christer Dahlsjö är på besök. Han betonar juniorbrandmännens uppgift som ambassadörer, inte minst ute på skolorna;

– Ni som har kunskap kan berätta för era kamrater varför brandsläckarna sitter där de sitter och vad de ska användas till. I Trelleborg har vi varit förskonade från större bränder i skolor, medan man i Malmö har bekymmer med den saken. Femtio-sextio procent av alla bränder i Malmö är anlagda.

Efter snart tre år är ungdomsbrandkåren i Trelleborg väl etablerad. Gänget har redan hunnit med flera läger och tävlingar på olika platser i landet och även varit med och firat när frivilliga brandkåren i Sassnitz fyllde hundra år.

– Ute i Europa är ungdomsbrandkåren en stor grej, förklarar Christer Dahlsjö. Därför tycker jag ni ska satsa på att åka på ett internationellt läger i framtiden. Här hemma finns flera exempel på brandmän som börjat i ungdomsbrandkåren och sedan blivit brandmän "på riktigt".

Att bli brandman och åka röd brandbil med blåljus – det är fortfarande drömmen för många unga killar – och tjejer. För ett dussin Trelleborgsungdomar är det verklighet, och vem vet – kanske blir det just det här gänget som kommer att vaka över trelleborgarnas trygghet om tio år.

Ingrid Wall

Trelleborg Skånes Bästa Barnkommun

I konkurrens med Skånes övriga kommuner har Trelleborg utsetts till Bästa Barnkommun 2004. Bakom utmärkelsen står Svenska FN-förbundet och Unga Örnar.

Också förra året var Trelleborg nominerad bland de tre bästa kommunerna i Skåne, men då tog Malmö hem priset.

Juryns motivering till priset lyder: "En bra barnchecklista som med lite arbete kan bli riktigt bra. Ett fungerande Barn- och Ungdomsråd som har verkligen inflytande, där elever från hela kommunen deltar. Flera positiva exempel på genomtänkt elevdemokrati, t ex "demokratitrappan". Goda fritidsmöjligheter erbjuds genom fritidsgårdar med genomtänkt verksamhet. Ett bra skydds nät med samarbete mellan olika instanser som möter barnen och tidigt fångar upp barn på väg utför, med t ex "bekymringsamtal" som ett positivt exempel".

Petra Ohlin, kontaktperson för Bästa Barnkommun i Skåne län, delade ut diplomaten till kommunstyrelsens ordförande Egil Ahl.

Investerar i säker el

Efter ett års intensivt arbete invigdes i mitten av november "Projekt CF-NF", ett nytt ställverk i den centrala fördelningsstationen, nytt kabelförband och ny fördelningsstation – allt för att trygga elförsörjningen i Trelleborg.

– Det här är en stor dag i Trelleborgs historia, sa tekniske chefen Lennart Lindsjö. Investeringen uppgår till cirka 35 miljoner kronor. För våra kunder innebär detta en kostnadsökning på cirka 1 öre per kWh, vilket för en lägenhet innebär en merkostnad per år på 20 kronor, för en villa cirka 200 kronor.

– Det här betyder att trelleborgarna också i framtiden får en säker och trygg leverans av elström. Den tidigare utrustningen var från 1960-talet och investeringen var helt nödvändig för att kunna garantera leveranserna också i fortsättningen. Samtidigt innebär projektet att det gamla ställverket vid Skyttsgatan försvinner och ersätts med ett nytt och modernt norr om nya Vattentornet. Också detta bidrar till en ökad säkerhet.

Foto: Ingrid Wall

Overallen är stor nog att växa i, men de unga brandmännen klagar inte, träffarna med Ungdomsbrandkåren är populära.

Foto: Ingrid Wall

Den här mörka höstkvällen står slangövning på programmet. Koncentrerat lyssnar ungdomarna på instruktionerna.

Startklart i Smyge hamn

Den första december startar arbetet med att komma till rätta med problemen i Smyge hamn. Frågan har diskuterats i många år och nu är planeringen så långt framme att det är dags att starta jobbet med att höja nivån på botten i den inre hamnen.

Fem miljoner kronor är avsatta till den här etappen, men det är möjligt att det kan komma att behövas ytterligare insatser för att få hamnen fri från alger och tång.

Hemvärnsgården blir privatbostad

Hemvärnsgården på Gråbrödersgatan i Trelleborg har haft många användningsområden under decenniernas lopp och nu är det dags för ytterligare en. Under femtio- och sextiotalen användes byggnaden som förskola och nu kommer huset att byggas om till privatbostad.

Kommunen säljer huset till en Malmöbo för 407 000 kronor, det högsta av de anbud som lämnats in.

Nya villor i Beddinge ?

Byggnadsnämnden arbetar just nu med en detaljplan för Lilla Beddinge 1:18 med flera fastigheter med syfte att pröva möjligheten av en utbyggnad norr ut av bebyggelsen i Beddingestrand med tjugotalet villor.

Området omfattar 25 000 kvm och är beläget intill den norra kanten av bebyggelsen, väster om Lilla Beddinge kyrkoväg.

Västra väster får bredband

För att kunna erbjuda företagen på Västra Industriområdet tillgång till bredband satsar Trelleborgs kommun 265.000 kronor i en utbyggnad av en undertelestation längs Stavstenvägen.

Tillsammans med Sydkraft Bredband arbetar Trelleborg i det så kallade BAS-projektet, Bredband åt Alla i Skåne. Avtalet om utbyggnad av Sjöviksområdet är ett led i det här samarbetet. Ett trettio-tal fastighetsägare längs Stavstenvägen kommer också att kunna ansluta sig till stationen.

Boken kommer – hela vägen hem till läsfåtöljen

- Härligt! Margit Svenssons ansikte strålar av glädje när hon tar emot de två plastkassarna som rymmer förströelse och njutning för de kommande veckorna.

- Jag har alltid tyckt om att läsa, och att få böckerna hem på det här viset är helt fantastiskt!

Om inte bokälskaren kan komma till biblioteket, då kommer biblioteket hem till den läshungrige. "Boken kommer" har funnits i många år och vänder sig till den som på grund av ålder, sjukdom eller funktionshinder inte själv kan ta sig till biblioteket eller bokbussen. Istället kommer bibliotekets personal hem med böcker.

- Idag har vi runt 25 personer som använder sig av "Boken kommer", säger Karin Hermansson som ansvarar för servicen på Trelleborgs bibliotek. Intresset ökar, men fortfarande finns det många som inte känner till den här verksamheten, trots att den funnits länge.

På måndag förmiddagarna ring-er telefonen hos Karin Hermansson på biblioteket vid Stortorget. Det är hennes trogna låntagare som vet att hon finns på plats för att prata böcker.

Lär känna varandra

- Antingen vet låntagaren precis vilka böcker han eller hon vill ha, eller också så plockar jag fram ett antal med utgångspunkt från önskemål om genre. Jag lär ju också känna låntagarna så efter ett tag vet jag vilken sorts böcker som går hem. Via datorn kan jag också se vilka böcker som varit utlånade till den här låntagaren tidigare.

När Karin vet vem som ska få bokbesök den här veckan, packar hon samman kassarna med litteratur. På tisdagen tar vaktmästaren Lennart Andersson hand om dem och kör ut dem till låntagarna.

- Den här servicen omfattar förstås hela kommunen, och ibland passar vi på att byta bokkassar när vi är ute och kör med bokbussen. Då brukar jag hoppa av hos låntagarna och byta påse.

Mellan Karin, Lennart och "Boken kommer"-låntagarna utvecklas en familjär stämning. Att få hjälp att välja böcker och dessutom få dem hemburna in i vardagsrummet är en service som uppskattas;

- Fantastiskt, tycker Margit Svensson som varit en flitig låntagare i många, många år, först i bokbussen och nu med "Boken kommer".

- Det får gärna vara historiska berättelser, och så lite romantik, tycker Margit.

Talböcker och tidskrifter

Det är inte bara tryckta böcker som Karin och Lennart ser till att trelleborgarna får hem, böcker på kassett eller CD blir allt mer populära, inte bara bland människor som har svårt att läsa. Att lyssna på en bok är många gånger en upplevelse med ytterligare en dimension när författaren eller en känd skådespelare sätter sin prägel på uppläsningen

- Det finns också möjlighet att låna tidskrifter, musik på CD, språkkurser och mycket mer,

berättar Karin Hermansson. Talböcker skickar vi kostnadsfritt hem med posten. Vi har också böcker med stor stil, och böcker på lätt svenska.

Genom att sprida kunskap om "Boken kommer" till hemvårdsgrupperna i kommunen, hoppas bibliotekets personal att fler ska utnyttja möjligheten till läsning. På servicehus och äldreboenden finns böcker deponerade och via lasarettsbiblioteket hoppas man nå de som blir utskrivna från sjukhuset och vill ha fortsatt hjälp med sin litteraturanskaffning.

- Behovet ökar, säger Karin Hermansson. Allt fler äldre vårdas hemma och vill ha tillgång till böcker och tidskrifter. Och det hjälper vi förstås gärna till med!

Ingrid Wall

Vill Du veta mer? Kontakta Karin Hermansson, telefon 73 31 88 säkrast måndagar mellan kl 8 och 12 eller via e-post: karin.hermansson@trelleborg.se.

Foto: Ingrid Wall

Karin Hermansson plockar samman ett urval böcker som hon tror ska passa låntagaren. Hon packar dem i kassar som

Foto: Ingrid Wall

... vaktmästaren Lennart Andersson tar med sig bl a till

Foto: Ingrid Wall

... Margit Svensson som packar upp och ser vilka läsförnöjelser som väntar de kommande veckorna.

DAISY ger läsglädje åt alla

Att läsa är för många människor nästan lika viktigt som att äta och sova. Tyvärr är det dock inte alla förunnat att kunna njuta av det skrivna ordet. I Sverige finns idag cirka 350 000 personer som på grund av synskada, läs- och skrivsvårigheter, utvecklingsstörning, afasi, hörselskada eller som konvalescenter och långtidssjuka, är berättigade till

talböcker. Av dessa utnyttjar 85 000 möjligheten.

Talböcker skiljer sig från de kassett- och CD böcker som blir allt vanligare. Talböckerna är inlästa för att speciellt passa sin målgrupp. På Biblioteket i Trelleborg finns åtskilliga hyllmeter med talböcker som täcker in de flesta intresseområden. Sedan några år tillbaka finns ett sys-

tem som fått namnet DAISY, en digital talbok som på en enda CD-romskiva rymmer ljud motsvarande 33 kassetter! Femtio timmars lyssnade finns samlat på en disk, och det sparar in många kassettbodyten.

Utvecklingen av DAISY går mycket snabbt. För några år sedan fanns 2 000 böcker, i slutet av det här året räknar

Tal- och punktskriftsbiblioteket med att det ska vuxit till nära 20 000. Anledningen är att sedan november 2000 läses alla böcker in direkt i DAISY-formatet.

- För att kunna läsa digitala talböcker behövs en dator eller speciell talboksspelare, berättar Karin Hermansson.

Mer information om DAISY finns på www.tpb.se.

Rebeccas mål - Kultur åt alla!

– Ordet kultur betyder odla, och det är precis vad jag vill – odla trelleborgarnas intresse för dans, musik, teater, konst och film. Det ger så oändligt mycket, vidgade vyer, större förståelse och så mår man mycket bättre! Kultur är friskvård!

Rebecca Segerhagen är nyutträd kultursekreterare i Trelleborg, den första någonsin på en sådan post. Hon har fått ett stort pastorat att förvalta och förädla – att utveckla kulturlivet i Trelleborg i allmänhet och verksamheten i gamla Folkets Hus och Park i synnerhet.

Rebecca är ett välkänt ansikte i Trelleborg, hon har varit synlig i många sammanhang med kulturella förtecken under årens lopp.

– Jag var med i Söderslättsteatern när jag var 18-19 år gammal, sedan ägnade jag mig åt dockteater. Jag skrev manus, gjorde dockor och rekvisita och turnerade med föreställningarna på förskolor och fritidshem. Under fyra år i mitten på 1990-talet åkte vi runt med Trelleborgs kringresande teatersällskap och i tio års tid var jag en i gänget som ansvarade för barnkarnevalen på Mikaelifesten.

I grunden är Rebecca fritidspedagog, en utbildning som sedan byggts på i olika steg. Hon har arbetat som ledare inom skolan

i olika konstellationer, nu senast på Pilevall när skolan i våras blev utsedd till Skånes bästa. Nu har hon i uppdrag att få ytterligare fart på kulturverksamheten, inte minst den som riktar sig till barn och unga.

Möjligheternas hus

– Här finns ju alla möjligheter, säger Rebecca och visar runt på Folkets Hus och park. Här finns små och stora lokaler, rotundan, Trelleborgssalen och utanför finns den fantastiska utescenen. Tänk vad fin den kan bli!

Folkets Hus och Park har gamla rötter, redan på 1800-talet köptes markområdet in av Frantz Lorentz Braconier som var fanjunkare vid de Skånska Dragonerna. Allt sedan dess har Parken, som anläggningen ofta kallas i folkmun, varit skådeplatsen såväl för danstillställningar som allsköns underhållning, möten, konferenser och mycket, mycket mer. Sedan i våras ägs marken och fastigheterna helt av Trelleborgs kommun.

– Hittills har 25-30 större evenemang ägt rum här varje år. Ambitionen är att fördubbla den siffran, säger Rebecca. Inte minst har Parken alla möjligheter att bli en samlingsplats för ungdomar och deras kulturella behov. Unga människor behöver kultur för att kunna utvecklas, känna trygghet och lära sig förstå.

– För att kunna tolka dåtiden, samtiden och framtiden så behövs kulturen. Det är genom musik, dans, film, teater och konst som människan begriper sambanden och skeendena. Inte minst för unga människor är det här oerhört viktigt.

Ett exempel på intresset för kultur hos Trelleborgs ungdomar gavs i mars i år. Då arrangerades för första gången UKM, Ung Kultur Möts i samarbete mellan Gasverket och kulturnämnden. Ett stort antal musik- och dansgrupper hade under en lördag Folkets Park helt för sig själv. Här kunde de tillsammans med filmare, tecknare och fotografer visa upp sin skaparkraft. Från förmiddag till sen kväll pågick ungdomsfestivalen som får sin efterföljare i mars nästa år.

Brett spektra

– Jag hoppas förstås att UKM ska växa och bli större och större. Här finns möjligheter för ungdomar att jobba med uttrycksmedel som teater, musik, cirkus, teckningar eller vad som helst. Vi har tillgång till två scener så här finns alla möjligheter.

– Tillsammans med skolan hoppas jag att vi kan arbeta fram ett kulturprogram som omfattar barn från ett år och upp till 16. Här ska finnas samlat alla aktiviteter som barnen får under sin uppväxt i form av teater,

utställningar, film och dans. Hittills har det varit lite så och så med det kulturella utbudet i förskola och skola, men med ett kulturprogram som omfattar alla så tar man ett rejält kliv in i spjutspetskolan.

Rebecca är entusiastisk inför sitt nya jobb, hon brinner för uppgiften att få bidra till trelleborgarnas bildning genom kultur.

– Genom kultur ser man lösningar, ser samband, mår bättre – kultur är friskvård helt enkelt. Ett gott skratt tillsammans med goda vänner, det är härligt! Kultur kan vara så mycket, och den ska finnas för alla.

I Folkets park finns sedan lång tid tillbaka en stomme av aktiviteter. Här anordnas bingo, här håller pensionsföreningarna sina

möten och danstillställningar, här samlas kommunfullmäktige och här ordnas kurser och konferenser. Avsikten är att utvidga verksamheten ytterligare och göra huset till ett föreningarnas kulturhus i vid bemärkelse, en mötesplats för alla.

– Det ska bli ett levande hus för alla generationer, lovar Rebecca Segerhagen.

Ingrid Wall

Fakta Rebecca Segerhagen:

Född: i Vancouver, Kanada 1959, uppvuxen i Trelleborg
 Bor: villa i centrala Trelleborg
 Familj: Mats, sönerna Sebastian 19 och Victor 17
 Intressen: konst, teater, musik, bra böcker, god mat, umgås med vänner.

Foto: Susanne Nilsson

– Det ska finnas kultur för alla! Trelleborgs första kultursekreterare Rebecca Segerhagen vill förvandla Folkets Park till ett kulturcentrum där teater, konst, dans, film, musik och mycket mer får plats.

Orkeslös, utarbetad eller begåvad? I fonderna kan finnas hjälp att få

Bidrag till orkeslösa, hjälp åt behövande lantbruksarbetare i Gärdslöv och Önnarps socknar, till tidigare kontorsanställda eller för trevnad på ålderdomshemmet i Smygehamn - syftena är högst varierande för de många stiftelser som förvaltas av Trelleborgs kommun.

Gemensamt för många av dem är att samhället såg helt annorlunda ut den gången statuterna skrevs.

Under årens lopp har åtskilliga av de mindre donationsfonderna lagts samman, liksom fonder där syftena är omöjliga att uppfylla idag. Numera finns det inget behov av frisängar på sjukhuset eller konfirmationskläder, det tar samhället hand om på annat sätt.

Idag finns ett drygt trettioalstiftelser i Trelleborgs kommun, en del går att söka pengar ur, medan andra disponeras av exempelvis skolnämnderna som delar ut pengar till duktiga elever

i samband med skolavslutningen på sommaren. Av skolans sju stipendiefonder är det bara två som kan sökas. Det är Hugo Gödeckes stipendiefond som enligt de ursprungliga statuterna ska tilldelas en "medellös, flitig begåvad lärjunge som efter avgången från skolan eller annan läroanstalt i Trelleborg vill fortsätta sina studier".

Internationellt

Betydligt mera modernt är syftet med Åke Ringbergs stipendiefond. Åke Ringberg arbetade som utrikeskorrespondent under stor del av sitt yrkesliv och bosatte sig efter pensionen i födelseorten Smygehamn. Enligt reglerna utdelas varje år ett eller två stipendier om cirka 30 000 kr till elev i Trelleborgs läroverks första eller andra ring. Villkoren är att stipendiaten har ett omvittnat intresse för språk och internationella frågor och vill utveckla dessa. Pengarna ska gå till studier vid kvalificerad läroanstalt

utanför Sverige, företrädesvis i Europa. Stipendiet delades ut för första gången i juni förra året.

Många av de gamla donationsfonderna hade ett ändamål som ligger inom socialnämndens arbetsområde. Flertalet lades samman i en social samfund som har till syfte att främja barn och ungdomsvård, bistå åldringar, handikappade och långvarigt sjuka.

Artur Ponténs donationsfond till ålderdomshemmet i Östra Torp ska användas för terapiarbeten, underhållning eller annat som bidrar till trevnaden på Smygehem. Kristen Kristenssons fond lämnar understöd till behövande inom gamla Fuglie kommun.

Hembygdshistoria

Kulturnämnden har att ta hand om två stiftelser. Olof Christofferssons donationsfond har inte oväntat som syfte att köpa in museiföremål, att köpa in och ge ut böcker om genealogi, folklore,

botanik, geologi, arkeologi, numismatik eller kulturhistoria från Skytts och näraliggande härad. Olof Christoffersson var en hängiven hembygdsvetare och har bland annat hedrats med ett eget rum på Trelleborgs museum. Också i hans hemby Fru Alstad ska ett speciellt Christofferssonmuseum ställas i ordning.

Gunnar Nords stipendiefond ska användas för musikens främjande och i första hand utdelas som stipendium till elev från kommunen som studerar i pianoklass vid Musikhögskolan.

Bland de många andra fonderna finns J F Hellmans fond som går till behövande i alla samhällsklasser i Trelleborgs stad, medan Gunborg och Frans Malmros silverbröllopsfond vänder sig till beredande av vila för mindre bemedlade föräldrar. Bruhnska donationsfonden ges företrädesvis till orkeslösa sjömän och fiskare medan Carl Ajgdeldinger värnade om begåvade mindre bemedlade barn.

Bakom fonderna stod ofta den tidens stora män i Trelleborg. Genom att skänka pengar till en stiftelse hoppades man bli ihågkommen av framtida genera-

tioner samtidigt som man gjorde en insats för samhällets mindre lyckligt lottade. Idag är det sociala skydds nätet utbyggt, men fortfarande kan fonderna sätta guldkant på tillvaron för den som söker och får bidrag.

För en del av stiftelserna finns speciella ansökningsblanketter. En del annonseras ut i tidningarna när det är dags för utdelning.

– De som söker bidrag från stiftelser utan speciell ansökningsblankett brukar berätta lite om sig själv och sin ekonomiska situation, de lämnar intyg om eventuell sjukdom eller handikapp och berättar varför man söker och vad man vill använda pengarna till, säger Janet Novén-Liljeberg på kommunens ekonomikontor som arbetar med stiftelsernas bokföring.

Ingrid Wall

Förteckning över stiftelser i Trelleborgs kommun finns på hemsidan www.trelleborg.se/stiftelser. Ansökan adresseras till den stiftelse man söker, c/o Trelleborgs kommun, Rådhuset, Algatan 13, 231 83 Trelleborg.

Grönt ljus för vindkraft

Företaget Sweden Offshore Wind vill bygga en vindkraftspark på Kriegers flak ute i havet tre mil sydväst om Trelleborg. Verken kan komma att bli 170 meter höga och totalt planeras ett 90-tal verk.

Trelleborgs kommun har redan tidigare ställt sig positiv till vindkraftsparken, men påpekar nu att det är viktigt att frågan om påverkan på elnätets stabilitet utreds och beskrivs grundligt av företaget innan det definitiva beslutet fattas. Trelleborg vill också ha klart besked om hur den visuella bilden kommer att ändras när verkens höjd ökar från 145 till 170 meter.

Allt fler trelleborgare

Också i oktober ökade befolkningen i Trelleborg. Efter årets tio första månader visar de preliminära siffrorna från Statistiska Centralbyrån att kommunens befolkning ökat med 310 personer.

Ökningen i oktober stannade vid blygsamma femton personer och gör att Trelleborg hade 39 425 innevånare vid månadens slut. Det är den högsta siffran någonsin i kommunens historia!

Under månaden föddes tjugo personer i Trelleborgsfamiljer medan 28 lämnade jordelivet. Oktober är den första månaden sedan mars som kommunen har ett födelseunderskott, det vill säga att fler dör än föds. Invandringsöverskottet uppgår till åtta personer, inflyttningsnettot till femton. Totalt flyttade 110 personer till Trelleborg i oktober medan 95 valde att slå ner sina bopålar på annat håll.

Elva par gifte sig under månaden, medan åtta valde att gå skilda vägar. Tre män och åtta kvinnor miste sin livskamrat under månaden.

Hittills i år har 344 nya trelleborgare sett dagens ljus, 325 personer har avlidit. 223 har invandrat till Trelleborg, medan 104 utvandrat. 1 230 personer har flyttat till kommunen från andra orter i landet medan 1 058 har flyttat härifrån.

Inspektörernas besök ger säker mat på trelleborgarens tallrik

Foto: Ingrid Wall

Margaretha Ringström och Lillian Fagerhus går genom pärmen för egenkontroll med personalen på Trelleborgs Konferenscenter.

Vant synar Lillian Fagerhus hur laxsidorna är förpackade i kylrummet medan Margaretha Ringström tar prov på pastasalladen och skinkröran. Det är måndag förmiddag och duon från kommunens miljöförvaltning är ute på uppdrag. Uppgiften är att kontrollera att den mat trelleborgarna stoppar i sig på stadens näringsställen är just så fräsch som han eller hon har rätt att vänta sig.

- Jättebra! Det här är ett stöd och en hjälp för oss i vårt jobb, säger Tom Nilsson på Trelleborgs Konferenscenter.

Så här års börjar tankarna på julbord göra sig påminda. Sillsallad, köttbullar, Janssons, prinskorvar, Ris a la Malta, skinka och brunkål är ingredienser som få vill vara utan. Många äter julbord på restaurang, passar på att avnjuta bordens läckerheter i goda vänners lag. Och när gaffeln sätts i första sillbiten eller skeden får sjunka ner i risgröten är det dags att skicka en tacksamhetens tanke till Lillian, Margaretha och deras kollegor – deras kontroller ser till att du antagligen lugnt kan njuta utan att bli sjuk.

- Men visst finns det kök som inte lever upp till kraven, säger Margaretha Ringström.

Miljökontoret i Trelleborg har många arbetsuppgifter, en av dem är att se till att mat som säljs och serveras är av god kvalitet.

- Vi har tillsyn på runt 250 godkända livsmedelslokaler i kommunen. Det kan röra sig om allt från restaurangkök till bensinstationer, alla som på något sätt tillhandahåller livsmedel.

Analyserar prover

Lillian Fagerhus är en av tre livsmedelsinspektörer i Trelleborg, medan Margaretha Ringström till största del ägnar sig åt att analysera de prover som tas. Förr kallades det jobbet laboratorieassistent, men numera är benämningen biomedicinsk analytiker.

- Jag jobbade i många år inom sjukvården innan jag började här på miljökontoret i början på 1990-talet, berättar Margaretha Ringström.

Förmiddagarna går ofta åt till inspektioner, oanmälda eller avtalade. Alla godkända livsmedelslokaler får regelbundet besök. Det kan handla om prov på en viss vara, sommartid görs exempelvis glasstester, eller genomgång av en butik, restaurang eller kiosk.

Den här morgonen är det Konferenscenter som får besök när

Lillian och Margaretha kommer med sin provtagningsväska, skyddskläder och termometer. Snabbt klär de om till sina vita skyddskläder, kompletta med huvudbonad och allt. Raskt kommer den digitala termometern fram, och först ut i inspektionen är kylrummen. Här är allt i sin ordning, livsmedlen är väl förpackade och skiljda från varandra, mätaren visar på ett par grader över noll. Lika kallt är det i grönsakskylen, där maten ligger prydligt travade på hyllorna i väntan på att hamna på lunchgästernas tallriker.

Gemensamt intresse

I samspråk med kocken går Lillian genom köket bit för bit. Hon synar knivar, skärbrädor, kastruller och stekhällar. Temperaturen på maten som står klar att serveras kontrolleras också, liksom personalens omklädningsrum och hygienutrymmen. Ingenting går Lillians näsa förbi, köket synas in i minsta vrå. Samtidigt tar Margaretha de livsmedelsprover hon vill ta med sig hem till labbet för analys. Plastpåse efter plastpåse fylls och märks med innehåll, datum och provtagningsplats.

Med några goda råd på vägen till personalen tackar Margare-

tha och Lillian för sig. Nu väntar nästa del av jobbet, Margaretha ska analysera proven och se att de håller sig inom de gränsvärden som är uppsatta.

- Visst har jag sett riktiga rysare, säger Margaretha, men oftast är proverna bra. Det händer att vi stänger kök som måste saneras, men det är inte speciellt ofta. Vi vill ha en dialog, inte agera poliser. Vi har ju ett gemensamt intresse att den mat som trelleborgarna får i sig är av god kvalitet. Det kan vi uppnå genom att jobba tillsammans, och min bestämda uppfattning är att restaurangerna och affärerna vill göra ett bra jobb.

På Rådhusets miljökontor har Margaretha Ringström tillgång till ett ackrediterat laboratorium där hon kan genomföra de tester som krävs, vare sig det handlar om dricksvatten, mat eller badvatten. Med hjälp av teknisk utrustning får hon snabbt fram besked om hur maten eller vattenet är beskaffat.

Skulle det visa sig att något prov innehåller för höga halter av bakterier eller är misstänkt på annat sätt, så tas omgående ett nytt prov. Utfallet av detta får sedan avgöra vad nästa steg blir.

Efter inspektionen, när provsvaren är klara, skrivs en rapport

som butiken eller krogen får ta del av.

2 000 drabbas årligen

Att livsmedelsinspektionerna är viktiga vittnar inte minst det antagande om att runt 2 000 personer varje år drabbas av matförgiftning. En undersökning som Livsmedelsverket gjorde för tio år sedan visar att så mycket som en halv miljon svenskar blir

matförgiftade varje år. Man räknar med att ungefär hälften blir smittad hemma av dåliga råvaror, medan resten blivit sjuka av mat som serverats på restaurang. Den som misstänker att det mågonda beror på dålig mat från restaurangbesök tar med fördel kontakt med miljökontoret. Då kan smittan stoppas innan fler blir sjuka.

– I en liten stad som Trelleborg är det lätt hänt att det uppstår rykten om att någon blivit sjuk efter att ha ätit på det ena eller andra stället. Då är det väldigt viktigt att kunna belägga om det är sant eller inte och snabbt sätta in åtgärder om så krävs.

När det gäller dricksvatten är kontrollen rigorös. Regelbundet tar vattenverket prover på alla de kommunala vattentäkterna, pro-

ver som analyseras på miljökontoret. Också fastighetsägare med egen brunn kan få sitt vatten analyserat hos Margaretha. Numera finns också en utrustning som analyserar vattenprovet på en timme, något som kan behövas vid misstanke om förorenat dricksvatten. På miljökontoret finns ständig beredskap om något sådant skulle inträffa.

Ingrid Wall

Foto: Ingrid Wall

Margaretha Ringström tar prover på de olika maträtterna för att senare

Foto: Ingrid Wall

... analysera dem i laboratoriet på Rådhuset.

Foto: Ingrid Wall

Runt 250 livsmedelslokaler kontrolleras av personalen på Miljökontoret i Trelleborg.

Vad gör en livsmedelsinspektör?

- Utövar tillsyn över alla godkända livsmedelslokaler i kommunen
- Ser till kommunala vattenverk
- Granskar ritningar vid ny- och ombyggnader
- Godkänner livsmedelslokaler
- Ger tillfälliga hanteringstillstånd, exempelvis vid Mikaelifesten och liknande
- Godkänner egenkontrollprogram som livsmedelslagen ålägger alla verksamheter att ha. Det innebär bland annat att man själv ska kontrollera temperaturen på varor som levereras, samt ha kontroll över att kylar och frysar håller rätt temperatur.
- Kontrollerar märkning av livsmedel, viktigt inte minst för allergiker
- Fungerar som rådgivare åt allmänheten
- Utreder eventuella matförgiftningar
- Arbetar med smittskyddsfrågor på lokal nivå
- Ser till att tobakslagen följs
- Yttrar sig om serveringstillstånd

Vad kontrolleras?

- Temperatur i kylar och frysar
- Temperatur på varmhållen mat
- Personalens hygien
- Att märkningen på varorna är riktig
- Att företagets egentillsyn fungerar
- Kvaliteten på maten genom provtagning
- Rengöringen
- Dessutom ger inspektören råd och information om nya bestämmelser

Bygger två LSS-boenden

Två nya LSS-boenden, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, ska byggas i Trelleborg. Det ena byggs vid Flygelgränd strax väster om kyrkan, på den gamla Sockerbrukstomten, medan det andra kommer att uppföras vid Hallsvängen, på den tomt där Flaningens förskola idag finns. Den mögelskadade förskolan kommer att rivs och ersättas med det nya LSS-boendet.

Sex personer kommer att få sina hem på vart och ett av de nya boendena.

Köper tomt för mc-handel

Kommunen säljer drygt 3 000 kvm av fastigheten Långtradaran 1 som ligger invid Fraktvägen på Västra Industriområdet. Köpare är Ulf Malmborg som ska etablera handel med motorcyklar på tomten.

Priset är 302 800 kronor.

De leder Jubelfesten

När Trelleborg år 2007 firar sitt 750-årsjubileum kommer detta att uppmärksammas på en rad sätt. Det är en unik möjlighet att högtidligt hålla minnet av stadens historia samtidigt som det är en bra utgångspunkt att marknadsföra kommunen, såväl nationellt som internationellt.

I våras utsåg kommunfullmäktige en kommitté som ska leda arbetet. Den består av Egil Ahl, ordförande, Lars Christensson, Bert Ekstrand, Nils-Gunnar Snygg och Inger Hansson. I sekretariatet ingår Rutger Persson och Ingrid Wall.

I projektledningen finns Jörgen Flink och Jonny Sjöstedt, för jubileumsskriften ansvarar Christian Gisselquist, för den stadshistoriska utställningen Ingela Jacobsson, för evenemangen Jörgen Flink, Rebecca Segerhagen och en rad kultur- och idrottsföreningar samt vänorter. Samordnare för biställningen är Roland Persson, för näringslivsutställningen Per Johansson och för hamnutställningen Leif Borgemark.

Flyttar tåg till Klippan

Troligtvis blir det först nästa år som lok, vagnar och övrigt tågmaterial flyttas från gamla Centralstationen till Järnvägsmuseet i Klippan. Centralstationen kommer att byggas om till multihall med möjlighet för utställningar, mässor, konserter och andra evenemang.

Studiecirkel om demens ger kunskap och kraft att orka

En sak har de gemensamt – de kvinnor och män som under några tisdagskvällar i höst samlats på Delfinen på Västergatan – de är alla anhöriga till människor som drabbats av demenssjukdomar.

I studiecirkeln får de hjälp och stöd att klara vardagen och dess alla påfrestningar.

Sedan några år tillbaka finns ett Anhörigcenter på Delfinen, det servicecenter och äldreboende som är inrymt i gamla Studiehemmets lokaler på Västergatan. Lena Eriksson är eldsjäl och drivkraften bakom detta. Här kan anhöriga få en stunds avkoppling från arbetet att ta hand om en sjuk anhörig, prata med andra i samma situation och få hjälp, råd och stöd.

– Många av dom som kommer hit vårdar anhöriga med demenssjukdomar. Här hos oss kan man både få skratta och gråta!

I hela sitt yrkesliv har Lena arbetat med gamla människor. Idag fungerar hon som livlina, som en vän i nöden för alla de som vårdar en svårt sjuk nära anhörig. Lena och Anhörigcentret på Västergatan är ventilen – öppningen – mot det vanliga livet, det som trots allt måste gå vidare.

Kraft att orka

När man vårdar en anhörig är det lätt att glömma bort sig själv eller få någon egen tid. Samtidigt är det mycket viktigt att den som vårdar får egen stimulans för att orka.

– Många som kommer hit orkar inte mer, berättar Lena Eriksson. Ofta är partnern demenssjuk med allt vad detta innebär. Vänerna försvinner och livet blir allt svårare. Genom vårt arbete vill vi ge dessa anhörigvårdare livslusten åter, ge dem stimulans och möjlighet att träffa andra i samma situation. Bara att få prata av sig är en stor hjälp.

Det är den fjärde studiecirkel om demens som pågår nu. Kursledare är Carina Göransson, sjuksköterska anställd av kommunen och med speciell inriktning på åldrandets sjukdomar. Ett tiotal anhöriga deltar i ett halvdussin sammankomster.

Den här tisdagskvällen är det mörkt och höstruggigt utanför fönstren men inomhus klingar skratten och det står hembakta kakor på bordet. Trots ämnets allvar så finns värmen och glädjen i församlingen, det är positivt att få lära mer och få reda på hur sjukdomen påverkar ens nära och kära.

Kunskap är makt

– Det handlar mycket om hur man reagerar, säger Carina Göransson, att lära sig känna igen de vanliga symtomen och veta hur man ska förhålla sig. När minnet sviktar så glömmar man först bort det som ligger närmast i tiden. Vad som hände tidigare i dag är kanske borta, medan minnen från de tidiga skolåren står väldigt tydliga.

Carina Göransson understryker vikten av att få gjort en utredning, det är lätt att förväxla symtomen på demens och depression.

– Även yngre personer kan drabbas av demenssjukdomar. Det finns exempel på människor som fått problem på sina arbetsplatser, som upplevts som lata eller blivit behandlade för depression när de i själva verket lidit av demens. Det är viktigt att utreda vad problemen beror på eftersom det finns ett flertal behandlingsbara differentialdiagnoser.

Carina Göransson ger också tips till de anhöriga på hur de ska ta hand om en mor, far, man eller hustru som drabbats av Alzheimer;

– Gör inte för mycket på en gång. Det går inte att båda duscha mor, göra henne i ordning och sedan köra till något

köpcenter för att handla. Mor har somnat redan på vägen dit, hon orkar inte med så mycket nytt samtidigt. Man gör det i all välmening, men så kan det bli så fel. Ta en liten bit i sänder.

Ändrar personlighet

Under studiecirkeln får deltagarna lära sig vad sjukdomen kan innebära. Människor som aldrig höjt rösten i hela sitt liv kan bli aggressiva;

– Att bli dement innebär inte att man blir snäll, säger Carina, personlighetsförändringen är en del av sjukdomen men det finns inget facit som säger hur just den

enskilde reagerar. Det är helt individuellt och beror bland annat på var skadan sitter. Det kan också ändra sig under sjukdomsförloppet.

Med overheadbilder, ritningar över hjärnans uppbyggnad och egna exempel ur verkligheten ökar deltagarnas kunskaper om den smygande sjukdomen. Att se personer som sedan länge är döda eller uppleva att det finns troll eller annat oknytt i huset, är inget ovanligt. Man känner igen sig i beskrivningarna, kan ventilera sina synpunkter och ställa sina frågor. Allt för att livet som anhörig ska bli lite lättare att leva.

Ingrid Wall

Anhörigcenter har öppet vardagar mellan 8 och 15. Lena Eriksson har telefonnummer 73 39 87.

Demenssjuksköterskan Carina Göransson leder studiecirkeln för de anhöriga.

Foto: Ingrid Wall

Tänk på allergikerna i jul!

Blommor hör advent och julen till. Hyacinter, tazetter och julstjärnor lyser upp decembermörkret i de flesta hem, på arbetsplatser, förskolor och skolor. För många människor innebär emellertid blomsterfröjden åtskilliga veckor av bekymmer i form av astma eller allergiska reaktioner.

– Genom att välja "rätt" blommor kan man underlätta för de här människorna, säger Lilian Flygare Ivarsson på kommunens miljökontor.

Blomsterfrämjandet har i samråd med Astma- och Allergiförbundet upprättat en lista över krukväxter som normalt inte ger besvär hos allergiker samt snittblommor som normalt inte ger

besvär hos allergiker. Här nedan finns ett utdrag med de viktigaste och vanligaste att känna till. Hela listan kan ses på Astma- och Allergiförbundets hemsida www.astmaoallergiforbundet.se.

Det är viktigt att veta att de växter som finns i listan normalt inte vållar besvär hos allergiker, men att allergiska reaktioner på växter varierar från person till person och från dag till dag.

Utan doft och pollen

Krukväxterna i listan har valts för att de saknar doft, irriterande växtsaft eller taggiga blad som barn kan göra sig illa på. Man bör i första hand välja växter som saknar doft och pollen.

Att ta fram en lista på de värsta allergibovarna är däremot betydligt lättare. Björkris, prästkrag, hyacint och syren är alla växter som antingen har rikligt med pollen eller stark doft. Även andra blommor ur prästkragsfamiljen som krysantemum, aster, ringblomma och gerbera kan vålla besvär hos pollenallergiker.

Starkt doftande växter kan vara mycket irriterande för astmatiker

även om de inte ger någon allergi i sig. Många snittblommor doftar, men det finns flera som saknar doft. Undvik hyacint, liljekonvalj och mimosa. Även nejlikor kan ge besvär. De flesta rosor som säljs som snittblommor idag är doftlösa. Tulpaner kan ha svag doft, men ge allergiska besvär först när de är på väg att blomma ut. Även mögelsporer från jord kan vålla besvär. Om växterna odlas i hydrokultur istället, kan besvären undvikas. Saften från benjaminfikus och kaktusar kan ge hudirritation.

KRUKVÄXTER som normalt inte ger besvär hos allergiker:

Araucaria heterophylla, rumsgran
Bougainvillea, trillingblomma
Calathea crocata, inkakrona
Calceolaria, toffelblomma
Chlorophytum, ampellilja
Crassula ovata, paradisträd
Cyperus, parasollsäv
Exacum affine, blåöga
Hawortia
Hibiscus
Jacaranda mimosifolia, Jakaranda
Kalanchoë, höstglöd eller våreld
Maranta leuconera, Moses stentavlor
Mimosa pudica, sensitiva, "rör-

mig-ej"
Phalaenopsis, brudorkidé
Paphiopedilum, venusssko
Phoenix, dadelpalm
Pteris, bråken
Schlumbergera truncata, novemberkaktus
Soleirolia soleirolii, hemtrevnad
Strelitzia reginae, papegojblomma
Tradescantia cerinthoides, lustiga Lotta
Vriesea splendens, papegojstjart

SNITTBLOMMOR, som normalt inte ger besvär hos allergiker vad man vet:

Amaranthus caudatus, rävsvars
Antirrhinum majus, lejongap
Astilbe
Campanula, blåklockor
Gentiana
Phalaenopsis, brudorkidé
Paphiopedilum, venusssko
Rosa, moderna rosor utan doft
Sedum spectabile, kärleksört
Strelitzia reginae, papegojblomma
Bladgrönt:
Asparagus, sparris
Monstera
Galaxy-blad

För mer information kontakta miljöförvaltningen, Lilian Flygare Ivarsson, tel 0410-73 32 48.

Hyacinternas starka doft kan orsaka flera veckors bekymmer för astmatiker och allergiker.

Foto: Susanne Nilsson

Nio förtroendevalda granskar hela kommunen

Sex män. Tre kvinnor. Ett uppdrag. De förtroendevalda revisorerna i Trelleborgs kommun har en uppgift - att se till att de beslut som kommunfullmäktige fattar blir utförda.

Förra året föll klubban drygt 230 gånger, så det saknas inte arbetsuppgifter.

- Vårt jobb är att se till att förvaltningen är effektiv och ändamålsenlig och på bästa sätt tar tillvara skattebetalarnas pengar, säger Leif Malmstein som är ordförande i revisionen.

Det handlar inte så mycket om siffror, inte heller om partipolitik. Revisionens jobb är i stället att vara kommuninnevånarnas ögon och öron in i den kommunala verksamheten, en garant för att besluten i fullmäktigeförsamlingen blir omsatta i praktisk gärning. Trots sin stora uppgift är dock revisionen den kanske mest anonyma av de politiska församlingar som styr Trelleborg.

Med stöd av Kommunallagen, Redovisningslagen, Bokföringslagen och det som brukar kallas "god revisionssed" granskar de förtroendevalda revisorerna den omfattande verksamhet som en kommun av Trelleborgs storlek utgör. Bland de kommunala revisorerna utses lekmanrevisorer i de kommunala bolagen. Dessa ska tillsammans med de av bolagsstämman utsedda auktoriserade revisorerna granska bolagens verksamhet. Lekmanrevisorernas huvudsakliga uppgift är att granska bolagen ur ett offentligt perspektiv.

- Vi revisorer är objektiva i vår granskning och utgår från de beslut som fattas i kommunfullmäktige. Sedan må man personligen tycka att beslutet i sig är gallet, men det spelar ingen roll, som revisorer ska man se till att det som bestämts också blir utfört.

Oberoende av varandra

Även om de nio revisorerna och nio ersättarna är politiskt tillsatta, så är deras praktiska arbete opolitiskt. Var och en av ledamöterna är också sin egen myndighet och kan lämna sin egen revisionsberättelse, oberoende av vad de andra tycker.

- Under de år jag varit med i revisionen, sedan 1991, har det dock aldrig hänt att revisorerna inte kunnat enas i ett ärende, säger Gert-Åke Nilsson som är vice ordförande. Vi brukar vara överens i våra beslut, och några politiska diskussioner för vi inte i revisionen, det finns andra forum för det.

Nytt för den här mandatperioden är att revisionens ordförande är utsedd av oppositionen. Leif Malmstein har varit med i sedan 1991 och har likt Gert-Åke Nilsson en gedigen erfarenhet av jobbet. I det civila är Leif Malmstein bankman, medan Gert-Åke Nilsson i snart femtio år arbetat som metallarbetare hela tiden på samma företag.

Till sin hjälp har de av kommunfullmäktige valda revisorerna hjälp av ett revisionsföretag, för närvarande KomRev. De fungerar som sakkunniga biträden och sköter det praktiska arbetet på uppdrag av revisionen. När de förtroendevalda revisorerna valt ut vilka verksamheter som ska hamna under Argusögat, då tar Hans Rinaldo och hans kollegor i KomRev över. Ett dussintal yrkesrevisorer är varje år mer eller mindre engagerade i kontrollen av hur den omfattande verksamheten i Trelleborgs kommun fungerar.

- Att vår yrkeskunskap behövs visar inte minst det faktum att vi tidigare i år uppmärksammade kommunen på möjligheten att få tillbaka moms på vissa tjänster inom institutionsvård och skola. Det handlade om sammanlagt cirka 2,5 miljoner och med det kan man kanske säga att kommunens revision "går gratis" under gott och väl ett år.

Hans Rinaldo är kundansvarig för Trelleborg inom KomRev, ett konsultföretag med rötterna i Kommunförbundet som numera ägs av Öhrlings Price Waterhouse Coopers. Runt 3 500 revisorer finns i företaget, varav många är specialinriktade på den kommunala sektorn.

- Det gör att vi lätt kan få hit en kollega med specialkunskaper från annan ort. Det kan behövas eftersom den kommunala verksamheten spänner över så mycket och en människa omöjligt kan ha kunskap om allt, säger Hans Rinaldo som utöver Trelleborg också arbetar i andra kommuner. Runt sextio procent av hans arbetstid ägnar han åt Trelleborg, där han för övrigt också bor.

Hemlighet

- På hösten beslutar revisionen vilka frågor den speciellt ska titta på framöver. Vi gör en riskbedömning och analyserar vilka områden som är viktiga att se närmare på. Det kan exempelvis vara rutinerna kring utbetalning av socialbidrag eller hur representationen redovisas. I revisionsplanen fastställs vilka verksamheter vi ska nagelfara speciellt, berättar Leif Malmstein och Gert-Åke Nilsson.

- Vilka ämnen vi speciellt ska ta upp nästa år behåller vi emellertid för oss själva, det är kutym att vi inte avslöjar det innan granskningen börjar.

En stor del av arbetet går åt att granska hur hanteringen av den dagliga verksamheten fungerar. Varje förvaltning ansvarar för sin interna kontroll inför den egna nämnden eller styrelsen, men revisionen ska se till att detta sker på ett tillfredsställande sätt.

En gång i månaden, med undantag för sommaren, sammanträder revisionen och följer upp det arbete som KomRevs revisorer gör.

- Men det har hänt att vi fått göra akuta uttryckningar, även om det inte är ofta. Trelleborgs kommun är ett välskött pastorat, säger Leif Malmstein. Verksamheten fungerar bra även om det alltid finns saker som kan bli ännu bättre.

Det är mycket papper och många protokoll som revisorerna

har att läsa genom varje månad. I dessa följs ärendena från början till slut, från förslag i en facknämnd, via kommunstyrelsen och kommunfullmäktige där det slutgiltiga beslutet fattas, och tillbaka till nämnden som ska göra jobbet.

- Revisorerna är ansvariga inför skattebetalarna, menar Leif Malmstein och Gert-Åke Nilsson. Det är ett stort förtroende att vara förtroendevald revisor, omväxlande, spännande och intressant. Ena gången kan det handla om en läktare på Idrottsplatsen, nästa gång om äldrevården.

- Vi får väldigt allsidig kunskap om hela det spektra som den kommunala verksamheten utgör eftersom vi har förmånen att vara med på ett hörn överallt.

Ingrid Wall

Fotnot: I budgeten för 2005 anslås 2 070 000 kronor till revisionen.

Foto: Susanne Nilsson

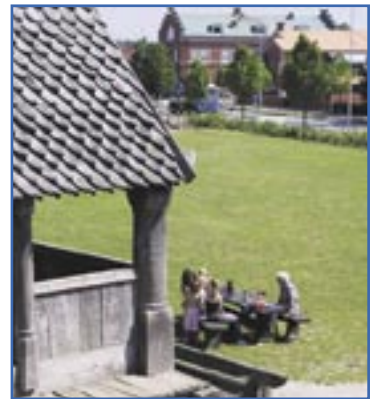
Den kommunala verksamheten i Trelleborgs kommun är omfattande. Revisionens uppgift är att granska de beslut som kommunfullmäktige fattat och se till att de verkställs på rätt sätt. En av de för allmänheten påtagliga kommunala jobben är skötseln av parker och planteringar. Nisse Svensson är en av dem som ser till att det är vackert i rabatterna året runt.

Foto: Ingrid Wall

Varje år väljer revisionen ut vilka verksamheter man ska titta närmare på av alla de som tillsammans utgör Trelleborgs kommun. Bilden är från Liljeborgsskolan.

Lyckad sommar på Trelleborg

- Jättenöjd! Så summerar Ylva Kristina Bengtsson sommaren på Trelleborg. Ylva Kristina är "borgfru" med ansvar för verksamheten på den rekonstruerade vikingaborgen i centrala Trelleborg.

- Vi räknade till 10 150 besökare i Medeltidshuset under de tre månader som vi hade öppet. Enligt våra beräkningar var det ungefär var tredje som besökte borgen som också kom in i huset.

Verksamheten på Borgen har varit omfattande under året.

Vikingasommar hade i år temat "Vikingens vardag". Kockska stiftelserna bekostade tre veckors verksamhet för femton mellanstadiebarn per vecka.

- Det var som vanligt succé, sammanfattar Ylva Kristina, som också tycker att samarbetet med ABF om tidsenliga hantverk under tisdagar i juli och augusti blev mycket lyckat.

Nytt för i år var Lekdagen som inföll den fjärde september över hela landet.

Under året fortsätter arbetet att utveckla Trelleborg och borgområdet. Runt en miljon om året anslås för utbyggnad av området.

Ljunggrenska skolan invigd

Det började som bostad åt gummidisponenten Albert Holmquist. På femtio, sextio och sjuttio totalen var huset som ett extra hem för stans ungdomar och fick följaktligen namnet Hemgården. Sedan dess har åtskilliga kullar av undersköterskor och annan vårdpersonal fått sin skolning i det vackra huset. Nu är det tid för ett nytt kapitel - häromdagen invigdes Trelleborgs nyaste skola.

Som invigningstalaren skolenämndens ordförande Sven Lindkvist påpekade så har doktor Ljunggren inte bott i huset som nu fått hans namn. Men Ljunggrenska skolan är namnet man har valt, och efter den högtidliga invigningen med flagghissning och nationalsång är namnet fast förankrat bland de unga eleverna och deras föräldrar. Skolan kommer att ta emot elever från förskoleklass till och med sjätte klass.

Dags att tända Trelleborg

Första advent, den 28 november, är det åter dags att tända Trelleborg. Den traditionella ceremonin med lykttändningen äger i år rum för 21:a gången. Sedan 1984 har en person, förening eller organisation utsetts till hedersuppdraget att tända julbelysningen i centrum.

Vem som får äran är en mycket väl förborgad hemlighet ända fram tills att personen anträr scenen på Gamla Torg. Det brukar vara mycket gissningar i den månghövudade publiken innan beslutet tillkännages.

Detta kommer att ske klockan 15.00 den första advent. En halvtimme innan har julmusiken börjat ljuda genom Trelleborgs Musikkårs försorg. Klockan 15 presenteras såväl luciakandidater som årets lykttändare innan promenaden startar österut längs Algatan fram till Rådhuset där processionen gör halt för att från scenen vid Rådhuset tända den stora julgranen.

Promenaden avslutas vid Olof Palmes plats utanför Garvaregården där kyrkoherde Gustaf Centervall håller ett kort tal och luciakandidaterna sjunger.

Tidigare års lykttändare har varit:

1984 Krister Kristensson, tränare TFF

1985 Idrottsföreningarnas Mikaeli marknad

1986 John-Olof Löfberg, bokhandlare

1987 Egon Brinck, museum Smygehamn

1988 Alf Näslund, reklamkonsulent

1989 Lisbeth Gisselquist, bibliotekarie

1990 Janne Linell, studierektor

1991 Centralskolans klass 5 a, Vi i femman

1992 Bengt Cederberg, lagledare TFF

1993 Bent Kristiansen, Borgmester Holbaeck

1994 Bertil Meissner, ordförande Pingvin Rugby Club

1995 Gusten Gustavsson, kulturarbetare

1996 Mats Olsson, Trelleborg

1997 Lena Olsson, Arbetsmarknadsnadsenheten

1998 Ingrid Wall, journalist TA

1999 Per Friendahl, organist Trelleborgs församling

2000 Jarl Svensson, Mikaeli Marknadskommitté

2001 Trelleborgs Simsällskap

2002 Jan Troell och Agneta Ulfsäter Troell, regissör och författare

2003 Pingvin Rugby Club

Sara Åkerman, Pingvin Rugby, tände Trelleborg förra året.

Skola på hemmaplan gör trasiga familjer hela

Mamma, pappa, barn. Redan i barnkammaren lär vi oss hur bilden av den lyckliga kärnfamiljen ser ut. Men vad händer om lyckan tar slut, om idealbilden rämner?

Ett av många svar på frågorna kan vara den familjeförskola som sedan snart ett år tillbaka finns i Trelleborgs kommun. Här får hela familjen hjälp att tillsammans hitta tillbaka till en normal tillvaro.

– Genom att ha fokus på barnens behov av utvecklingsstöd och det positiva och fungerande som finns, hjälper vi familjen att hitta sina egna verktyg för att kunna förändra sitt liv, säger Karin Magnusson och Anitha Lata, socionomer på Familjeförskolan som finns på Fagerängen.

– Vi har för avsikt att ändra namnet på verksamheten då namnet familjeförskola inte rättvisande. Vår insats är en åtta veckor lång behandling enligt Marte meo metoden som sker i öppenvård på hemmaplan. Hela familjens måste delta för att behandlingen ska ge gott resultat.

Ibland är bekymren i familjen så allvarliga att det leder till att barnens hälsa och utveckling äventyras. Familjeförskolan kan ibland vara ett alternativ till att barnen måste separeras från sina föräldrar och placeras i familjehem.

Egen fri vilja

Familjeförskolan bygger helt på frivillig grund, och en förutsättning är att familjen vill förändra sin livssituation och samtycker till behandling. De familjer som får hjälp på Familjeförskolan har antingen själv vänt sig till socialtjänsten och ansökt om hjälp och fått detta beviljat. Eller så kan det också vara en anmälan om att barn far illa som ligger till grund för att få behandling på Familjeförskolan. I båda fallen krävs en utredning enligt Socialtjänstlagen, vilket innebär att en socialsekreterare utreder barnets behov och gör en bedömning av vilka insatser som behövs.

– Vår målgrupp är familjer med barn upp till tolv år. Om det finns äldre syskon i familjen ingår de naturligtvis också i behandlingen. Vi arbetar alltid med barnens skolor och försöker störa de vanliga rutinerna så lite som möjligt. De vuxna kan bli sjukskrivna under tiden de går i behandling hos oss. Familjerna kommer från alla olika samhällsklasser och från hela kommunen.

Orsakerna till att familjen får bistånd enligt Socialtjänstlagen

Karin Magnusson och Anitha Lata leder Familjeförskolan på Fagerängen.

kan vara många. De varierar självfallet från familj till familj. Det kan röra sig om alkohol eller annat missbruk där barnen far illa. Gemensamt är att relationen mellan barn och föräldrar inte fungerar.

– Oavsett anledningen så har problemen lett till att familjen tappat kontakten med sina barn, säger Karin Magnusson. Nu behöver föräldrarna hjälp att komma till rätta med detta och på nytt få samspelet att fungera.

Varit i gång ett år

Än så länge håller familjeförskolan till på Fagerängen, i samma hus som fritidsgården och familjecentrat. Det har hunnit gå tio år sedan socialförvaltningen öppnade en "filial" i bostadsområdet. Genom att finnas ute i vardagen blir kontakterna naturliga och besöket på socialtjänsten inte så dramatiskt. Både Karin och Anitha har arbetat länge på Fagerängen, och är väl etablerade bland de boende på öster. De har också tidigare varit knutna till familjecentrat i området, kommunens första som sedan fått flera efterföljare.

Socialtjänsten i Trelleborgs kommun har ett flertal behandlingsinsatser och stödåtgärder att erbjuda familjer i kris. Familjeförskolan är en av dessa.

Behandlingstiden omfattar åtta veckor och vi träffas tre-fyra dagar heldagar i veckan i familjeför-

skolan, berättar Anita. Därefter erbjuds familjen möjlighet till uppföljning efter behov. Man kan återkomma för en kortare behandlingsperiod om så blir nödvändigt. Familjerna vistas en i taget i familjeförskolan, flera familjer kan vara aktuella parallellt, då det kan vara i olika faser av behandlingen. Att få hjälp och vård på hemmaplan har många fördelar.

Goda exempel

– Ett sätt att hjälpa familjerna att hitta det som är bra och gott i deras relation och att bygga vidare på detta, är att använda videon som redskap. På filmen är det lättare att se barnets behov och sekvenser av samspel och att kunna göra en professionell analys av relationen, säger Karin och Anitha.

Dessa sekvenser klipps sedan samman och blir till en film av goda exempel, som ger föräldrarna kraft och styrka att gå vidare på den linjen.

– Man är oftast mycket medveten om det som inte fungerar, men kan ha svårt att se det som är bra. Det plockar vi fram med hjälp av kameran. Det stärker föräldrarnas självkänsla och gör barnets behov tydliga.

Att se barnets behov, kunna sätta gränser, ha tillit till varandra, att lära känna barnen och kunna möta dem i samspel är

några av de grundteser som familjeförskolan vilar på.

– Genom att familjen tillbringar hela dagar hos oss har vi möjlighet att observera samspelet i vardagssituationer. Vi finns med hela tiden, vid matdags, när barnen kommer från skolan, när det drar ihop sig till konflikt. Det ger oss direkt möjlighet att reflektera över och utveckla samspelet. Dagarna fylls också med samtal med barn och föräldrar i olika konstellationer.

Familjens nätverk görs tydligt genom nätverkskartor och relationskartor. Det är ett viktigt instrument och hjälper ofta familjen att få empati och förståelse för sig själv och sin situation.

– Det är ett fantastiskt spännande arbete, där vi ser att vi gör nytta, menar Karin och Anitha. Samtidigt som vi ser positiva resultat så sparar socialtjänsten pengar, att få hjälp på hemmaplan är mycket billigare än vård eller placering utanför kommunen. Vi kan också hålla samman familjerna, vår utgångspunkt är att alla föräldrar vill sina barns bästa.

Ingrid Wall

Fotnot: Mer information om Marte Meo metoden finns att läsa bland annat på Svenska Marte Meoföreningens hemsida www.martemeoforeningen.com.

Kalendern

I kalendern hittar du ett urval av olika evenemang. Kalendern är inte fullständig och vi reserverar oss för eventuella ändringar.

Fler evenemang finns på www.trelleborg.se/evenemang.

Tips om evenemang mailas till turist@trelleborg.se.

Musik

25.11 kl 19:00 Musikalisk soppa - O sole mio. Tre tenorer från Malmö Opera. Församlingshemmet, Trelleborg. Entré 25:-.

25.11 kl 19:00 Konsert med Musik & Dansskolan i Trelleborgsalen, Folkets Hus. Entré: vuxna 20:- och barn 10:-.

28.11 kl 18:00 Adventskonsert i S:t Nicolaikyrka med S:t Nicolai kyrkokör, Per Frensdahl, orgel, Britt-Louise Håkansson, sång och Stefan Lind, dirigent.

2.12 kl 15:00 Eftermiddagsjazz i Café Vattentornet

6.12 Elevkonsert i Axel Ebbes Konsthall. Fri entré. Arr: Musik & Dansskolan i Trelleborg

11.12 Julkonsert i Bösarps kyrka med Söderslätts Musikkår

12.12 kl 16:00 och 18:00 Julkonsert i S:t Nicolai k.a. Trelleborgs Musikkår, dirigent Jörgen Flink

Föredrag

2.12 kl 19:00-21:00 Hur är det att ha ADHD/Damp som vuxen? I församlingshemmet. Medlemmar i Attention fritt inträde, övriga 50:-.

Utställningar

På Trelleborgs Museum

14.11 – 23.1 Nock, ragg, rya - Det glänser om ullen. Ryavävnader i historien och idag Prod. av Föreningen Sveriges Hemslojdskonsulenter Ullma.

28.11 kl 13 Vernissage: I Herkules spår. Arkeologi i Trelleborg. Hur gjorde man – varför - och vad fick man fram?

28.11-30.1 Gåramålningar från Söderslätt. Samarbete med Söderslätts Konstförening.

6.2 – 17.4 WoDaaBe Ett nutida nomadfolk

Övriga

21.11-19.12 kl 11:00-17:00 Julutställning på Swe-Dan, Villa Solhaga Skateholm, Birgitta Godlund, Anders Sjöholm, Rune Wikstrand, Cheryl Tollefsen, Jan Lang, Görel Collin och Jan Pazdecki.

30.11 kl 18:00-20:00 Vernissage på Molekylen - 50 år med Continentals. En hyllning och exposé över en orkester som hade sitt första fasta engagemang i Folkets Park 1954.

Julmarknader

28.11 kl 10:00-18:00 Lykttändning och juls skyltning i centrala Trelleborg (se artikel nedan).

28.11 kl 14:00-18:00 Julmarknad i Anderslöv, Torget och f.d. kommunalhuset i Anderslöv

4-5.12 kl 11:00-16:00 Julmarknad i Smedjan L:a Beddinge.

4-5.12 kl 11:00-16:00 Julmarknad i Köpmansmagasinet, Smygehamn.

5.12 från kl 14 Julmarknad, Granhyddan. Arr: Lilla Beddinge byalag.

Natur

28.11 kl 09:00 Skogsvandring Plats: Bökeberg. Anmälan senast 25.11 tel 0410- 192 25.

29.11 kl 19:00 Naturskyddsförening visar "Årets Naturbilder" Studieförbundet, Algatan 28, Trelleborg.

30.1 kl 19:00-13:00 Isvandring/skridskoåkning på Börringesjön. Samling vid Söderslätts gymnasiums gård, Trelleborg Kostnad: 25:-.

Övrigt

25.11 12:00 Årtsoppa serveras i Dalköpinge församlingshem.

27.11 kl 12:00 Kom och träffa Trelleborgs luciakandidater på Café Palmgården, Valen Köpcenter.

29.11 kl 09:00-09:30 Sagostund på Trelleborgs bibliotek för alla barn mellan 4 och 6 år.

30.11 kl 14:00 Öppet hus i Dalköpinge församlingshem.

1.12 Kröning av Trelleborgs Lucia i S:t Nicolai kyrka.

6.12 kl 19:00 Sköna måndag på Café Vattentornet - Tips och nya DVD-filmer, CD och böcker.

7.12 Klappkväll – affärerna öppet till 21:00 utan mellanstängning.

9.12 Vegetarisk julbuffé med Hälsofrämjandet. Anmälan tel 0410-18147 90:- medl/120:- övriga. Bindande anmälan senast 25.11.

24.12 kl 16:00 Julbön i S:ta Nicolai, Nicolai vocalensemble.

24.1 kl 23:30 Midnattsmässa i S:t Nicolai kyrka.

25.12 kl 07:00 Julotta i S:t Nicolai kyrka.

Utställningen Nock, ragg och rya bjuder på en del olika evenemang: 5.12 kl 14 Trensaflossa - en skånsk konstvävnadsteknik 16.1 kl 10 Flossa - vävd, slagen eller broderad. Prova på att väva flossa i bandgrind, göra kavelfrans och brodera flossa. Deltagaravgift: 400:-, anmälan senast 3.1, tel 042-14 78 15. 16.1 och 23.1 kl 13 Demonstration av vävning av trensaflossa.

Öppettider

Badhuset

Måndag stängt
Tis,Tor 06.30-08.00, 12.00-20.00
Ons 06.30-08.00, 10.00-20.00
Fre 12.00-20.00
Lör- Sön 09.00-15.00
24.12, 25.12, 31.12, 1.1 stängt
23.12, 26.12, 5.1, 6.1 9.00-15.00

Biblioteket

Stortorget
Mån-Tor 10.00-19.00
Fre 10.00-18.00
Lör 10.00-13.00
23.12, 30.12, 5.1 10.00-16.00
Stängt: 24-25.12, 31.12-1.1, 6.1

Anderlöv

Mån, Tor 10-14, 15.00-18.30
Tis 12.30-17.00
Ons 15.30-18.30
Smygehamn
Öppet dagligen
Bemannat tors 14.30-15.30
Bokbussen
Ring 0410-531 80, 0708-817 188

Familjecenter Backafall

Syster Jennys väg 6
Mån-Tor 09.30-16.30
Fre 09.30 - 14.30

Anhörigcenter

Västergatan 33
Mån-Tor 08.00-15.00
Fre 08.00-12.00
Stängt: 23.12-9.1

Medborgarkontoren

Sockenvägen 2B:
Mån - Fre 09.30 -13.30
Stängt:23.12-31.12, 3.1-10.1
På biblioteket:
Mån - Tor 10.00-18.00
Fre 10.00-16.00
Stängt: 23.12

Trelleborgs museum

Tis-Sön 13-17
Stängt 23-25.12, 31.12-1.1

Ungdomsgårdar

Anderslöv
Tis- Tor 16.00 – 21.45
Fre 16.00 – 21.45
Backafall
Mån-Fre 14-17.15, 18-21.45
Gasverket
Må-Tor 15-22
Fre-Lör 15-23
Smygehamn
Tis 18 - 21
Fre 18 - 23

Nu är det jul igen!

På söndag är det första advent och det innebär bland annat att adventsljusstakarna och -stjärnorna ska letas fram från källare och vind. I Trelleborg betyder det också juls skyltning och lykttändningsceremoni. I år är det trångt Rådhusorget som en följd av byggnadsarbetena här, men Trelleborgs Scoutkår kommer på traditionellt manér att hålla julmarknad här. Det blir servering av glögg och korb, fiskdamm, lotterier och annat som hör julen till.

Invid Rådhusorget kommer också Trelleborgs Unga företag

att finnas på plats med sina varor. Det är gymnasiets tredje årskurs som under sitt sista skolår startar och driver ett företag. Uppfinningsrikedomen bland affärsidéerna brukar vara stor och enligt traditionen finns företagen på plats under julmarknaden. Också en rad andra företag och föreningar med varor som hör julen till kommer att finnas på plats längs Algatan.

14.30 börjar festligheterna vid Gamla Torg där Trelleborgs Musikkår tar ton. En halvtimme senare presenteras årets luciakandidater och så avslöjas vem som

blivit årets lykttändare. Fram till dess är det en väl förborgad hemlighet vem som får hedersuppdraget att tända Trelleborg. Med lykttändaren, kommunfullmäktiges ordförande Nils Gunnar Snygg, kommunstyrelsens ordförande Egil Ahl och kyrkoherde Gustav Centervall i täten går så hela processionen Algatan österut och tänder träden längs vägen. På Rådhusorget görs ett stopp för att tända granen här innan promenaden går vidare till Olof Palmes plats där kyrkoherden håller ett kort tal och luciakandidaterna sjunger.

Första advent blir det traditionsenlig julmarknad på och kring Rådhusorget i samband med lykttändningscermonin.

Då var det riktig vinter i Trelleborg!

Skotta snö, skrapa is från bilrutan, halka på isfläckar och försöka samla ihop tillräckligt mycket nederbörd för att det ska bli något för pulkan att åka på – så brukar den skånska vintern se ut från Trelleborgs horisont.

Annat var det dock under krigsåren på 1940-talet, det vittnar inte minst de här bilderna från museets samlingar om. Då

låg isen tjock på Östersjön, stasisbrytaren Atle tvingades assistera och ända fram till april månad 1940 höll isen Trelleborg i ett järngrepp.

Färjorna frös fast i isen och fick förnödenheter via flyg, fartyget Bengt Sture kom på drift in i ett minfält och efter tre timmars strapatsrik vandring kunde besättningsmännen tas ombord på fiskebåtar från Skåre. 1941 demolerade isen Kallbadhuset

och den 3 maj samma år hade fågelbadet i Rådhusplanteringen istappar!

1942 uppmättes de lägsta temperaturerna på flera decennier, det var 27 grader kallt i Trelleborg den 26 januari. Snöstormar ställde till det i trafiken och Trelleborg blev isolerat. Slådar försörjde staden med det nödvändigaste och först den 21 mars kunde ett plogtåg med fyra lok bryta isoleringen.

För många trelleborgare gav emellertid isen och vintern möjligheter till promenader och glada upptåg. Åtskilliga fotoalbum från den tiden pryds av bilder där man glatt poserar uppe på isberg och snöhögar.

Har Du några minnen från krigsvintrarnas bistra köld? Skriv till Vårt Trelleborg, Rådhuset, Algatan 13, 231 83 TRELLEBORG.

Foton: Trelleborgs Museum

TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN

Vad gömmer sig bakom namnet?

Vad gömmer sig bakom dessa märkliga personer? Kasta om bokstäverna så hittar du olika bynamn i Trelleborgs kommun. Tio priser finns att vinna – de fem först öppnade rätta svaren vinner en praktisk termosmugg, resterande fem en kombinerad nyckelring och kundvagnspollett.

Fyll i rätt svar på talongen eller en avskrift av densamma, sänd den per post eller lämna den i brevlådan på Rådhuset, Algatan 13, 231 83 Trelleborg senast den **15 december**. Märk kuvertet "Tävling".

Det är de små, små detaljerna som gör det sägs det i visan. Det var också de små detaljerna som utgjorde klurigheterna i tävlingen i förra numret av Vårt Trelleborg. Men trelleborgarna kan sin stad, och det kom in åtskilliga rätta svar.

Följande har vunnit ett hopfällbart Trelleborgsparaply: Bengt Andersson, Klörupsvägen 6, Jan Olsson, Sankta Gertruds väg 12 B, Uno Forsman, Gullvivevägen 2 B, 891 43 Örn-sköldsvik, Evy Hansson, Rusthållaregatan 6A samt Gustav Törling, Snäckgränden 4. Följande får med posten en kombinerad nyckelring och kundvagnspolett: Monika Willander, Hans Larssons väg 2 Klagstorp, Siv Linder, Valldammsgatan 23 D, Hans Henriksson, Östra Förstadsgatan 40, Georg Trulsson, Norregatan 9 och Stig Johnsson, Högalidsvägen 46 A. Priserna är skickade med posten.

Rätt svar: 1.Kontinentplan, papperskorgen som hör till bänken som gavs till Trelleborg från vänorten Holbaeck , 2.Algatan 5, 3.Porten vid Landsgångsgränd, Malmroshuset, mellan nuvarande Polishuset och Handelsbanken, 4.Trottoaren framför Grandbiografen, 5. Klosterträdgården, 6.Framför Siriusorden, Algatan 78, 7.Klämmans förskola, öster om Gamla Torg, gamla Prästgården, 8.Systembolaget, Algatan 26, 9.Järnvägsstationen, 10.Centralhotellet, Algatan 40.

Om Anderslöv hade varit med i denna tävling så kunde man ha funnit det bakom namnet Dan Vörse!

Namn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____ Ort: _____

Nr	Namn	By
1	Sal Höga	
2	Asta D Lurf	
3	Siv E Lägglös	
4	Dan Lurk	
5	Runa Nöldg	
6	Erin G Bemns	
7	Pål L Gillsara	
8	Mark Remenis	
9	Lars Tavastäd	
10	Nils Gemi	
11	Inge Öldpak	
12	Bengt Reddadsin	